

Zugló környezetvédelmi akcióterve, 2020

I. Bevezetés

A Zuglói Önkormányzat 2019-ben két környezetvédelmi alpdokumentumot fogadott el (**Környezetvédelmi Program és Fenntartható Klíma és Energia Akcióterv**), amely a következő évekre meghatározza a cselekvés irányát. Ezen dokumentumok alapján minden évben cselekvési programot kell készíteni a tárgyévi költségvetés tervezése előtt, és költségvetési forrásokat kell hozzárendelni a programokhoz. Mindemellett a testület önkormányzati határozatban ismerte el a **klímavészhelyzetet**, és fontos feladatokat határozott meg a közeljövőre nézve.

A Környezetvédelmi Program (KVP) az alábbi tématerületeket határozta meg:

1. Levegőminőség javítása
2. Víz- és felszín alatti közegek, talajvédelme, fenntartható használata
3. Zajterhelés mérséklése
4. Zöldfelületek védelme/ zöldfelület gazdálkodás
5. Természet- és tájvédelem
6. Környezetbiztonság javítása
7. Épített környezet védelme
8. Emberi egészség védelme
9. Hulladékgazdálkodás
10. Energiagazdálkodás
11. Éghajlatváltozás megelőzése és alkalmazkodás
12. Környezeti nevelés, környezeti tájékoztatás, társadalmi részvétel növelése

Fenntartható Klíma és Energia Akcióterv (**SECAP**) elfogadásával Zugló képviselő-testülete 2015-ben kifejezte azon szándékát, hogy csatlakozni szeretne a Polgármesterek Szövetségéhez. A szövetséghez való csatlakozással a kerület hosszú távon kinyilvánította szándékát az éghajlatvédelem és a racionális energiagazdálkodás megvalósítása iránt.

A kerület vezetősége vállalta, hogy benyújtja Fenntartható Energia és Klíma Akciótervét, amelyben felsorolja azokat az intézkedéseket, amelyek révén **2030-ra minimum 40%-os CO₂-kibocsátás-csökkenést kíván elérni**.

Az eddigi intézkedésekkel, illetve bizonyos fogyasztási mintázatok átalakulásával a kitűzött legalább 40%-os CO₂-csökkentésből 8%-ot sikerült már teljesíteni. A hátralevő évek feladata lesz a további csökkentési intézkedések megvalósítása.

A **klímavészhelyzet elismeréséről** szóló határozatban – többek között – elhatározza, hogy az éghajlatváltozást befolyásoló kibocsátásokra és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra közvetlenül vagy közvetve kiható minden beavatkozásról a környezeti hatások vizsgálatának ismeretében, az éghajlatváltozás elleni fellépés szempontjainak a lehetőségek, illetve az észszerűség keretei között elsőbbséget biztosítva dönt, valamint hogy a klímavédelem és adaptáció szempontjait érvényesíti az évenként kidolgozandó akciótervben és biztosítja a szükséges pénzügyi forrásokat az Önkormányzat a tárgyévet követő évek költségvetéseiben, a prioritások és a költségvetésben rendelkezésre álló források figyelembevételével biztosítani törekszik.

II. Célok és intézkedési javaslatok

(Mindkét dokumentumban betű és számkóddal vannak jelölve az intézkedések, ezekre fogunk hivatkozni a későbbiekben)

A Környezetvédelmi Program (KVP) intézkedési területei

1. Levegőminőség javítása

Az európai nagyvárosok legtöbbször mindennapi problémát jelent az autós közlekedésből eredő zaj- és légszennyezés, torlódások, balesetveszély, az autók helyigényéből eredő parkolási gondok. Megoldások sora áll rendelkezésre a közlekedési helyzet javítására, ezeket azonban csakis hosszú távú, átfogó koncepció mentén lehet megvalósítani, a többi kerülettel és a fővárossal együttműködésben.

A CHESTNUT pályázati program keretein belül kidolgozták a **fenntartható városi közlekedésre** vonatkozó átfogó stratégiai terveket. A projekt célja az volt, hogy segítse az önkormányzatot ebben a stratégiai tervezésben. Elkészült Zugló Fenntartható Közlekedési Tervét megalapozó tanulmány, amely több, mint 100 intézkedést fogalmaz meg, ami hozzájárul az alábbi célokhoz:

Zugló élhető, emberközpontú város legyen,

- ahol a közlekedés mindenki számára hozzáférhető szolgáltatás,
- ahol a környezetbarát közlekedési módok vannak előtérben,
- mindez pedig a hivatalok, intézmények, szakmai szervezetek és a lakosság együttműködésével valósul meg.

ld. még LEV-6: AWAIR program.

LEV-1: Jelenleg hatályos jogszabály szerint P+R parkolók bővítése

A kerület saját beruházásban nem épít P+R parkolót, de a meglévő parkolóhelyek felújítása, új kialakítása és a fizető parkolási rendszer fejlesztése 2020-ban is folytatódik.

LEV-2: Kerékpáros közlekedést ösztönző intézkedések

Az egyirányú utcák megnyitása kétirányú kerékpározásra 2020-ban is folytatódik (táblázás, felfestés, forgalomtechnikai egyeztetés).

Jelenleg a Rákospatak menti kerékpárútra a teljes hossza van projekt (VEKOP), a kerékpárútra van engedélyezési szintű tervdokumentáció (városhatártól a Dunáig). Az építési engedély hamarosan meglesz, 2020-ban fogja a főváros (BKK) kiírni a kivitelezési tendert, de valószínűleg több csomagban, először a Rákosrendező feletti új hidat, utána a kerületekre bontott útépitéseket. Utóbbinál még folynak a kisajátítások.

Az alábbi linken egy térképen lehet megnézni a nyomvonalat és a beavatkozások típusát:

<https://drive.google.com/open?id=1QGVLuJTPEcyNOLzeQ43VGu67P7ZwdzEr&usp=sharing>

2020-ban a **kerékpározás fejlesztése** terén a középtávon megvalósítandó projektek **előkészítése** megtörténik:

1. Róna utca kerékpársáv/kerékpárút (kerületi kezelésű szakaszok)
2. Bagolyvár utca – Fráter György utca közötti névtelen utca gyalog-kerékpárút

Ciklus alatt folyamatosan megvalósítható projektek

1. Köznevelési intézményekben a fizikai beavatkozásokhoz igazodó, a fenntartható közlekedési formákat népszerűsítő kampányok: gyaloglás, kerékpározás népszerűsítése a tanárok, diákok, szülők, rendőrség

bevonásával; kampánynapok szervezése szakemberek részvételével; „nagykövetek” kinevezése a diákok közül;

2. Lakosságot bevonó, kerékpározást oktató-népszerűsítő akciók: „Bebiciklizés”, csatlakozás a „Bringázz a Munkába!” kampányhoz

Döntést igénylő, ciklus alatt megvalósítható projektek

1. Pillangó utca komplex felújítása (Mogyoródi út – Fogarasi út között)
2. Tatai út fejlesztése
3. Füredi lakótelep kerékpáros átjárhatósága, Örs vezér tere
4. Bánki Donát utca – lokális felújítások / keresztmetszet újragondolása
5. Francia út kiépítése (Hungária köz-Besnyői u.)
6. Mogyoródi út (Öv utca-Szederkény utca) – kerékpárosbarát kialakítás

Ezek tervezési költségeit fokozatosan be kell tervezni a költségvetésbe.

Kerékpártárolás fejlesztése

A következő években újabb közterületi kerékpártámaszok telepítését kell elvégezni, 50 új helyszínen. A fővárosi fenntartású helyszínek esetében folyamatosan kell egyeztetni.

Ecovelotour pályázati program: a Duna menti kerékpáros úthoz kapcsolódó ökoturisztikai fejlesztési projekt. Célja a fenntartható turizmus, ezen belül kiemelten a kerékpáros turizmus fejlesztése a Duna régiót átszelő Eurovelo nemzetközi kerékpárútvonalhoz kapcsolódóan.

A projekt egyik mintafejlesztése Zuglóban fog megvalósulni. A Rákos-patak melletti kerékpárút vonalán a bringás turisták számára pihenőhelyet alakítanak ki, ami kapcsolódik majd a Mogyoródi úti sportcentrumhoz.

A projekt időtartama: 2018. június – 2021. június. A projektet a Duna Transznacionális Program keretében az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatja. A magyar partner részvétele a projektben a Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg.

ld. még [LEV-5](#): SUNRISE program.

LEV-3: Utak kiporzásából származó szálló por koncentrációjának csökkentése az Önkormányzat kezelésében lévő utakon

Az útburkolatok és járdák megtisztítása az Fkf Zrt. kötelező feladata.

LEV-4: Tranzitforgalom csökkentésének lehetőségei

Ebben a kerületnek érdemi mozgásteret nincs. A Fővárosi Önkormányzattal folyamatosan kell egyeztetni annak érdekében, hogy Zuglót egyre kevésbé terhelje a tranzitforgalom. A kezdetektől részt kell venni a fővárosi dugódíj bevezetéséről szóló egyeztetéseken.

LEV-5: Közösségi közlekedés népszerűsítése

SUNRISE program: **mobilitás-fejlesztés** a Kerepesi-Hungária-Thököly út-Róna utca közötti területen

A Törökőr fenntartható közlekedését segítő fejlesztési ötleteket a SUNRISE projekt keretében 2017 őszén és 2018 tavaszán, a helyi lakosság megkérdezésével gyűjtöttük össze, és a Törökőr Tanácsadó Testület hagyta jóvá. Az alábbi alprojektek a törökőriek észrevételeit, javaslatait figyelembe véve formálódnak:

- Forgalomcsillapítás és az átmenő forgalom korlátozása az Újvidék tér környékén
- Több kerékpárparkoló és rollertároló
- Biztonságban a suliba, oviba, bölcsibe
- Forgalomcsillapítás a Pillangó park területén

- Forgalomcsillapítás a Tábornok utca környékén
- Biztonságos, szabályos bringázás és gyaloglás a Tábornok utcai aluljárónál
- Akadálymentes járdák és átkelők
- Bringázz A Munkába Törökőrön!

LEV-6: Fűtésre vonatkozó intézkedési javaslatok

Folytatni kell a **szociális tűzifa programot**, de úgy, hogy a levegőbe minél kevesebb szennyezőanyag jusson a szilárd tüzelőanyagok miatt. Csak szárított tűzifát vagy brikettet szabad a szociálisan rászoruló családoknak adni, és a lehetőség szerint a tüzelőberendezések lecserélésében is kell segíteni nekik.

Fel kell térképezni, hogy hol használnak szilárd tüzelőanyagokat a területben, és ösztönözni kell a gázra vagy a távfűtésre való áttérést. Az új építésű lakóparkoknál a távfűtést vagy a megújuló energiaforrásokra alapozott elektromos fűtést kell előnyben részesíteni.

Tiszta levegőt mindenkinek! pályázati program: Zugló önkormányzata 2018-ban, az **AWAIR** nevű nemzetközi projekt keretében indította el levegőtisztasággal, levegőminőséggel foglalkozó kutatási, képzési és szemléletformáló tevékenységeit.

Az AWAIR projekt komplex megközelítésben kezeli kérdést. Felismerve, hogy a levegő nem áll meg a települések határain, a mérési, beavatkozási lehetőségeket nagyobb léptékben, Budapest funkcionális városi térségében (Functional Urban Area – FUA) vizsgálja. Ebben a közel 3 millió lakost felölelő, nagyjából Budapest kiterjedt agglomerációját lefedő térségben kíván az itteni településekkel összehangoltan cselekedni.

Az AWAIR projekt azon dolgozik, hogy tisztább legyen Budapest és környéke levegője, és az emberek megfelelő ismereteket kapjanak a levegő állapotáról.

Eddigi eredmények

- Akcióterv készült (mitigáció és adaptáció)
- Pilot programok indultak
- A levegőminőség megítélése – kérdőíves felmérés az óvodai, bölcsődei nevelők és a lakosság körében
- 2019 januárjában 1 hónapon át mérte Zugló levegőjét az Országos Meteorológiai Intézet mobil levegőminőség-mérő laboratóriuma.
- emissziós kataszter készült
- Létrejött az Önkormányzati Levegőminőség-védelmi Platform, az aktív, a tiszta levegőért tenni akaró önkormányzatok tudásmegosztó közössége.
- jó gyakorlatok összegyűjtése
- az avarégetéssel kapcsolatos helyzet és a szabályozás kérdőíves felmérése; szabályozási javaslatok a FUA települései számára

A továbbiakban:

- Általános tájékoztatás, ismeretterjesztő előadások és írások a helyi médiában a krónikus légúti betegségekről.
- Applikáció készül napi üzenetekkel a különösen érzékeny célcsoportok számára
- Lakosság tájékoztatása a helyes fűtésről, a háztartási hulladékégetés következményeiről és az egészségügyi kockázatokról
- Ismeretterjesztés és tájékoztatás sérülékeny csoportok részére rossz levegőminőség esetén zuglói óvodák és Bölcsődék bevonásával

A nemzetközi együttműködési projektet az Interreg CENTRAL EUROPE Programból, az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatja. Zugló részvétele a projektben a Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg.

LEV-7: Allergének koncentrációjának csökkentése

Az allergén gyomnövényvel szennyezett ingatlanokat minden évben nyomon kell követni, és eljárást indítani az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény alapján. A lakossági bejelentésekről külön nyilvántartást kell vezetni a területben. Eddig nem került sor kényszerkaszálás alkalmazására, de ennek lehetőségéről a lakosságot a szezon elején tájékoztatni kell. Az éves költségvetésben el kell különíteni egy megfelelő összeget erre a

feladatra. A Zuglói Egészségfejlesztési Iroda foglalkozzon kiemelten az allergén növények miatti megbetegedések problémájával.

2. Víz- és felszín alatti közegek, talajvédelme, fenntartható használata

VÍZ-1: Lehulló csapadékvíz gyűjtése és felhasználása, lehetőségek vizsgálata

A **City Water Circles**, magyarul **Városi Vízkör** projektben 6 ország 11 partnere, városi önkormányzatok, víz- és csatornázási szolgáltatók, kutatóintézetek dolgoznak azon, hogy a városi vízgazdálkodás kihívásaira választ találjanak, mintaberuházások keretében vizsgálják az adaptálható megoldásokat, és létrehozzanak egy olyan tudásbázist, ami segíti a hasonló problémákkal szembesülő önkormányzatokat. A projekt további célja, hogy példát mutatva bővítse a helyi lakosság ismereteit az ésszerű vízgazdálkodásról.

A projekt eredményeként egy zuglói óvodában is megvalósul a szürke- és esővíz-hasznosítás, elkészül majd egy önkormányzatoknak szóló városi vízgazdálkodási kézikönyv, oktatási anyagok, poszterek és számos esemény is tervben van.

Partnerek: Zugló Önkormányzata, Fővárosi Csatornázási Művek, Torinó Önkormányzata, POLIEDRA Intézet, MBVOD, E-Institute, Bydgoszcz Város Önkormányzata, Institute for Sustainable Development, Public Institution RERA, VIK SPLIT, FBR,

A nemzetközi együttműködési projektet az Interreg CENTRAL EUROPE Programból, az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatja. A magyar partner részvétele a projektben a Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg.

VÍZ-2: Vízfelhasználás csökkentése önkormányzati intézményekben

2020-ban több intézmény felújítása megtörténik. Ezekben a programokban törekedni kell a víztakarékos megoldásokra, vízmentes piszoárok kiépítésére, takarékos WC-öblítés kialakítására és a vízcsapok perlátorokkal való felszerelésére.

A fenti célok elérése érdekében át kell vizsgálni a 2020-ra tervezett felújítási programokat.

TAL-1: A nem csatlakozott háztartások felderítése, nyomon követés, monitorozás

A szennyvízhálózatokra nem csatlakozott ingatlanok felmérése az elmúlt években megtörtént, ezek az ingatlanok környezetterhelési díjat fizetnek.

TAL-2: A talajvíz kutak felmérése, regisztere

A kutak bejelentését előíró jogszabály alapján még nagyon kevés adat képződött a kerületi talajvíz-kinyerő helyekről. 2020. december 31. a végleges határideje az engedély nélkül, vagy engedélytől eltérően létesített fúrt és ásott kutak bejelentésének. A szabályozás értelmében, aki ezen időpontig nem kér fennmaradási engedélyt az engedély nélkül fúrt vagy ásott kútra, annak 2021. január 1. napját követően vízgazdálkodási bírságot kell fizetnie.

TAL-3: Rákospuszta területének újrahasznosítása

A településfejlesztési koncepció szerint rehabilitálni kell a MÁV által nem hasznosított területet (vállalkozói inkubáció, sport, kulturális célú hasznosítás, zöldövezet, Rákospatak revitalizáció) illetve ki kell építeni a közlekedési útvonalakat, biztosítani kell a közlekedési kapcsolatokat, meg kell teremteni a közösségi közlekedési lehetőségeket, javítani kell a kerékpáros közlekedési rendszeren.

A rendezetlen tulajdonviszonyok miatt a terület rehabilitációja és funkcióváltása nem haladt érdemben az elmúlt években. Felmerült a 1. metró meghosszabbítása a Rákospuszta területéig és itt egy közlekedési csomópont kialakítása P+R parkolóval. Ennek megvalósulása elemi érdeke Zuglónak, ezért folyamatosan kell tartani a kapcsolatot a MÁV-val és a BKK-val.

3. Zajterhelés mérséklése

Zugló zajterhelését elsősorban a közúti közlekedésből eredő zajterhelés határozza meg. Ezen túlmenően a Budapest – Szolnok-Debrecen vasútvonal, illetve a Szuglói körvasútsor mentén a meghatározó zajforrás a vasúti forgalom. A

kerület lakóit ezeken kívül a légi forgalom zaj is terheli, mert a Budapesti Liszt Ferenc Repülőtér egyik leszálló sávja alatt terül el.

ZAJ-1: Közösségi közlekedési ráhordás javítása vasútra, P+R parkolók kiépítése

A Zuglói Önkormányzat komoly forrásokat mozgósít a meglévő parkolóhelyek rekonstrukciójára és az új parkolóhelyek kialakítására. Ezen kívül évek óta zajlik a korlátozott sebességű területek kiterjesztése is.

ZAJ-2: Átmenő közúti forgalom csillapítása

A Zuglón keresztül áramló tranzitforgalom az M0 és M31 átadása óta a korábbinál jóval kisebb lett, de még így is nagyon jelentős. A kerület közúthálózatában az egyik legnagyobb problémát a haránt irányú közúthálózati elemek hiánya okozza. Sugár irányban mintegy 20 forgalmi sáv lép be és 20 forgalmi sáv lép ki a kerületből, ezzel szemben haránt irányban 16 sáv lép be és csak 8 sáv lép ki az M3 autópálya irányába. Hiányoznak áttörési pontok az M3 autópálya bevezető szakaszánál, valamint a Körvasút sor mentén. A kerület önmagában nem tud ezen változtatni, ezért folyamatosan napirenden kell tartani a kérdést a fővárossal és a többi kerülettel folyó tárgyalásokban.

A lakóövezetekben példaértékű kezdeményezésről ld. SUNRISE projekt → [LEV-5](#)

ZAJ-3: A légtérzaj csökkentése

Zugló Önkormányzata 2019. februárban, testületi ülésen döntött arról, hogy a légtérzaj elleni akcióterv keretében zajmérést végeztet a kerület több pontján. Ennek keretében két helyszínre, a Polgármesteri Hivatal tetejére és az Aprófalva Óvoda udvarára helyeztek el egy-egy mérőműszert, amelyek két alkalommal 24 órán keresztül gyűjtötték az adatokat. A zuglói zajmérések célja az volt, hogy olyan helyen is legyenek adatok, ahol a Budapest Airport nem mér. Az önkormányzat által végzett és végeztetett mérések megerősítették a Budapest Airport méréseit, azzal szinkronban voltak.

Az eredmények Zugló felett nem mutattak határérték-túllépést, ezért nincs indoka hatósági intézkedéseknek. A határértékek úgy állapították meg, hogy a számításoknál egy-egy hosszabb időszak átlagát kell figyelembe venni, tehát hiába érzékelhető és zavaró bizonyos gépek zaja, a csendes időszakokat is figyelembe veszik az átlagok kiszámításánál.

Zugló képviselő-testülete 2018 decemberében elfogadott egy intézkedési tervet, amelynek egyik eleme a kormányzati szintű intézkedések előmozdítása. A polgármester levélben fordult az ügyben illetékes Agrárminisztérium vezetőjéhez, akinek felhívta a figyelmét arra, hogy a jelenleg érvényes jogszabályok nem biztosítják Zugló lakosságának a légtérzaj elleni megfelelő védelmet. A polgármester ezért arra kérte a környezetvédelemért is felelős minisztert, hogy kezdeményezze a jelenlegi szabályozás módosítását, illetve ténylegesen korlátozzák 0 és 5 óra között a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér forgalmát.

A légtérzaj csökkentése érdekében további egyeztetés szükséges a HungaroControllal és a Budapest Airport Zrt-vel. A kerület érdeke a 2018. augusztus 16. után bevezetett szabvány további fenntartása, valamint az érkező légi járművek forgalmának mérséklése.

ZAJ-4: Zajmérések – elsődlegesen a főúthálózat mentén

A Környezetvédelmi Program kidolgozásának keretében történtek 24 órás zajmérések a Thököly út, a Nagy Lajos király útja, a Kerepesi út és az Ajtói Dürer sor mentén. További mérésekre nincs lehetőség, de a probléma megfelelően feltárt és a beavatkozási lehetőségek is adóttak.

ZAJ-5: Stratégiai zajtérkép és intézkedési terv készítés

Elkészült a fővárosi stratégiai zajtérkép. Ez alapján világosan kirajzolódnak a zuglói konfliktusos területek. Külön intézkedése tervet kell kidolgozni a főúthálózat okozta zajterhelés csökkentésére (a fővárossal közösen) és a lakóövezetek zajcsillapítására.

ZAJ-6: Alkalmi rendezvények zajkibocsátási engedély megadása

Ebben a kérdésben lakossági felmérésre van szükség, a rendezvények esetleges zajterhelésének felmérése céljából.

ZAJ-7: Útburkolatok cseréje, karbantartása

A megfelelően karbantartott utak és a jó minőségű burkolat sokat számít a csend megőrzése szempontjából. Az utak melletti zöldsávok szintén sokat számítanak a zaj és a por elleni védelemben.

4. Zöldfelületek védelme/ zöldfelület gazdálkodás

ZFG-1: Zöldfelületi kataszter naprakészen tartása, fejlesztése, park és sorfák kataszterének elkészítése

A ZVK Zrt. elkészítette a zuglói kezelésű utak mentén található sorfák és a parkok faállományának kataszterezését. Ennek a térinformatikai rendszerben is meg kell majd jelenni. Az adatbázist ki kellene egészíteni a fővárosi fenntartású helyek faállományának adataival, illetve a parkok cserjeállományát is fel kell mérni.

ZFG-2: Zöldfelületek bővítése

A kerület beépítettsége miatt látványos zöldterület növelésre nincs mód. A funkcionális zöldfelületek növelésére és a zöldfelületi intenzitás növelésére viszont számtalan lehetőség nyílik. A „vadparkolás” visszaszorítása lehetséges a parkolóhelyek kiépítésével, a felszabaduló helyeken pedig zöldfelületi fejlesztést lehet végrehajtani. A tapasztalatok szerint nagyon sok feleslegesen burkolt terület van a közterületeken, ezek ésszerű visszabontásával növelni lehet a biológiai aktivitást és a burkolatok túlmelegedését (az ún. városi hőszigetelést) is lehet mérsékelni.

A falak növényekkel való befuttatásával és zöldtetők kialakításával új zöldfelületeket lehet kialakítani, ami jelentős szerepet játszhat a por megkötésében és a klimatizálásban. A 2020-as költségvetés terhére el kell végezni a Civil Ház zöldtetőjének kialakítását, ami az eredeti beruházásból kimaradt, illetve a Csertő parki gyermekorvosi rendelő tetejének zöldítését.

Folytatni kell a Virágzó Zugló programot, amelynek célja, hogy az Önkormányzat és a zuglói lakosok közösen tegyék virágossá, zöldebbé a lakóházakhoz tartozó előkerteket, utcafrontokat.

ZFG-3: A már meglévő és tervezett zöldfelületek színvonalas fenntartására, gondozására terv

A költségesen fenntartható és nem sok funkcióval bíró gyepfelületek helyett nagyobb zöldterületi aktivitással rendelkező cserjés-ligetes felületeket érdemes kialakítani.

A parkok öntözéséhez és a közterületek locsolásához egyre kevésbé kellene hálózati ivóvizet használni, ezért a következő években érdemes lenne talajvízkutakból illetve összegyűjtött esővíz felhasználásával megoldani ezeket a feladatokat.

2020-ban megvalósítható zöldfelülettel kapcsolatos projektek:

1. Zsivora park fejlesztése: zöldterület rendezés
2. Egressy tér felújítása: kész koncepcióterv, lakossági véleményeztetést követően kiviteli terv készítése
3. Varsó utca rendezése
4. Rákos-patak fejlesztése TÉR_KÖZ részeként

A következő években megvalósítható projektek:

1. Martinuzzi kert: kertépítészeti kiviteli tervvel rendelkezik
2. Újváros park – Zsálya utca (Nagyparkos fejlesztés részeként): játszótér és parksétány fejlesztés
3. Rákosmezei tér: kész koncepció terv; lakossági egyeztetés és engedélyezési és kiviteli terv készítése szükséges
4. Vezér úti zöldsáv fejlesztés (TÉR_KÖZ keretében)
5. Szentmihályi út (Nagyparkos fejlesztés részeként): játszótér, sportpálya és parksétány fejlesztés; kiviteli terv, lakossági egyeztetés szükséges

5. Természet- és tájvédelem

TER-1: Védett természeti értékek feltérképezése és kijelölése, folyamatosan monitorozásuk

Helyi jelentőségű védett természeti érték Zuglói közigazgatási területén nem található, helyi rendeletben nem rögzített, mégis értékkel bíró **fasorok** szerepelnek a Környezetvédelmi Programban. Ezek helyi védettségét érdemes felvetni, és a védetté nyilvánítás után ezekhez kezelési tervet kell készíteni.

2018 és 2019 év során megtörtént a kerület biodiverzitás felmérése, az eredmények publikálása és feldolgozása szükséges.

TER-2: Rákos-patak revitalizációja és természetességének javítása

A Rákos-patak több szakaszon is szabályozott mederben folyik, a környező használatoknak köszönhetően is a természetessége csökkent. A vízpart természetvédelmi szempontból is kiemelt értéket képvisel mivel értékes vizes élőhely, rekreációs értéke is fontos, emellett a Rákos-patak a Nemzeti Ökológiai Hálózat ökológiai folyosóját képezi, amely a Dunába torkollik. Ezek alapján elindult a patak revitalizációja, egyes szakaszokon természetes mederszervezet kialakítása. A vízfolyás revitalizációjával, és a kedvező életkörülmények visszaállításával a vízi és vízparti élővilág életlehetőségei bővíthetnek, növelve ezáltal is a természetességet és biodiverzitást. A program egyik eleme a patak partján futó kerékpárút fejlesztése, amely fővárosi pályázat keretében zajlik.

A patak angyalföldi és zuglói szakaszokon városias patakrevitalizáció fog történni, a kőbányai és rákosmenti részeken lehetőség nyílik a szabályozás előtti állapotok részbeni helyreállítására és erdőtelepítésre is. A víz- és természetközeli élményt nyújtó beavatkozások eszközei lesznek az osztott rézsű, a tipegősor és kaszkád (kisebb, mesterséges vízesés vagy zúgó), valamint a lágyszárú növények megtelepedését segítő mederburkolat.

A TÉR_KÖZ programban a vízjogi engedély megszerzése folyamatban van. A tervek a Szuglói utca-Mogyoródi út szakaszra készülnek, a meder ezen a hosszban a hidak környezetének kivételével átépülne Reno-matracos (kőszórásos) típusúra a betonburkolat helyett. Szuglói u.-Bartl J. u. között csak a mederhez nyúlnak, Bartl J. u.-Egressy út között a jobb parton, Egressy út-Mogyoródi út között a bal parton épül át a rézsű rekreációra is alkalmas állapotúra.

A kivitelezés egy részét egy ingatlanberuházó vállalta településrendezési szerződés keretében, ennek már kész kellene lennie, de engedély hiányában nem kezdhették meg (Bartl J. u.-Egressy út közötti rész). A maradék szakaszokon a TÉR_KÖZ támogatásból Zuglói lesz a beruházó, ehhez a 2020. évi költségvetésben az önerőt biztosítani kell.

Biztosítani kell az önerőt a TÉR_Köz programokhoz.

TÁJ-1: Egyedi tájértékek kataszterezése, kataszter kezelése

A település egyedi tájértékeinek (pl.: új fák, fasorok, emlékművek) feltérképezése, lakossággal való megismertetése fontos a települési értékek védelme, és a településhez köthető identitástudat erősítése szempontjából is. Ezt a munkát érdemes lenne elvégezni, akár önkéntesek bevonásával is, mert a Környezetvédelmi Program csak egy használhatatlan adatbázisra hivatkozik.

TÁJ-2: Barnamezős területek nyilvántartása, zöldhálózat-fejlesztésbe való bevonása

Zuglóban számos olyan terület található, amely jelenleg hasznosítatlanul áll, pedig jelentős használati potenciállal rendelkezik adottságaiból és elhelyezkedéséből adódóan. Ezekről napra kész nyilvántartást kellene vezetni. Szabályozási eszközökkel ösztönözni kell új területek felhasználása helyett ezen használaton kívüli részek bevonását. Amennyiben az adott terület nem az Önkormányzat tulajdonában van, közvetlen ráhatása nincs a hasznosításra, de szabályozással, támogatással, ösztönzéssel elősegíthető a megfelelő hasznosítás megtelepedése.

6. Környezetbiztonság javítása

Zuglói rendelkezik Helyi Vízkárelhárítási Tervvel, amelyet 2016 –ban fogadtak el. A dokumentum szerint a „villámárvíz”, mint veszélyforrás fellépésének gyakorisága egyre nő, de ehhez rendelhető tervet, beavatkozást nem említ.

A hirtelen lezúduló csapadékvíz kezelésére, a csapadékvíz-hálózat alkalmassá tételére tervet kell készíteni.

KAT-1: Veszélyes üzemek ellenőrzése együttműködésben a Hatóságokkal, felkészítés riasztási eseményre

A korábban jelentős iparral rendelkező kerületben ma már ipari övezetek nincsenek. A rendszerváltás óta Zugló városfejlesztése a korábbi ipari területek lakó övezetté alakításával, foghíjtelkek beépítésével, lakóházak szanálásával és rehabilitálásával történik. Komoly környezeti terheléssel bíró veszélyes üzem nincs Zugló területén.

7. Épített környezet védelme

ÉP-1: Épített értékek védelme

ÉP-2: Korszerű intézményi ellátottság biztosítása

2020-ban megvalósul a Bóbita Óvoda tetőcseréje, a Patakparti Bölcsőde tetőcseréje valamint a Zelk Zoltán program is folytatódik, amely az óvoda- és bölcsődeépületek korszerűsítését tűzte ki célul.

ÉP-3: Felhagyott, meglévő létesítmények rehabilitációja

lásd TÁJ-2

ÉP-4: Passzív nyílászáró csere program

Az épületek hőszigetelése és a kedvezőbb hőátbocsátási tényezőjű nyílászárók beépítése nem csak energetikai oldalról hasznos, hanem segít a hőhullámok során megőrizni a kedvező belső hőmérsékletet. Különösen fontos ez a sérülékeny társadalmi csoportok, (pl. a kisgyermek, az idősek és a krónikus betegségekben szenvedők) védelme érdekében.

A zuglói középületek nyílászáró-csere programja sokat haladt az elmúlt években:

- Aprótalpak Bölcsőde
- Mályva Óvoda és Bölcsőde nyílászáró csere és hőszigetelés
- Patakparti Bölcsőde nyílászáró csere
- Hunyadi János Általános Iskola
- Móra Ferenc Általános Iskola
- Aprófalva Óvoda nyílászáró csere
- Csicsergő Óvoda nyílászáró csere
- Hétszínvirág Óvoda nyílászáró csere
- Kerégyártó Óvoda nyílászáró csere
- Narancs óvoda nyílászáró csere
- Bóbita Óvoda nyílászáró csere
- Micimackó kuckója bölcsőde nyílászáró csere
- Napraforgó Óvoda (Emma u.) nyílászáró csere és hőszigetelés
- Napköziotthonos Óvoda (Dózsa u.) nyílászáró csere

2020-ban is folytatódik a program, az óvoda-, iskola-, és rendelőfelújítás keretében.

8. Emberi egészség védelme

E-1: Egészségügyi-és infrastrukturális ellátás fejlesztése

Folytatódik az Egészséges Budapest Program forrásából megvalósuló orvosiműszer- és informatikai fejlesztés a ZESZ szakrendelőiben. A Fővárosi Önkormányzat és az állam közötti megegyezés értelmében komoly plusz forrás jut a fővárosi szakellátás fejlesztésére, amiből Zuglóban is megvalósulhat a rendelők felújítása és fejlesztése.

E-2: Hőség-, Szmog- és UV riadóterv

A szmogriadóval kapcsolatos szabályozást a Fővárosi Önkormányzat tudja megváltoztatni, de a kerületnek a szmogos helyzetekben sokkal intenzívebb kommunikációt kell folytatni, ld. AWAIR program, LEV-6

Hőségterv ld. A-2

E-3: Egészséges életmódra való ösztönzés

A Zuglói Egészségfejlesztési Iroda hihetetlen mennyiségű rendezvénye páratlan lehetőségeket nyújt a zuglói lakosoknak az egészségük megőrzésére és fejlesztésére:

Nordic Walking; Relaxációs csoport; Leszokás ambulancia; Szenvedélybeteg hozzátartozói csoport; Érzelmi intelligencia (EQ) fejlesztő tréning; Boldogság tréning; Diabétesz Klub; Torna; Hipertónia Klub; Cöli klub; Útitárs szülőklub; Munkahelyi egészségfejlesztés; Fiatal felnőtteknek, egyetemi kollégiumoknak egészségfejlesztő programok; Középiskolai egészségfejlesztési programok; Általános iskoláknak egészségfejlesztő programok; Óvodai egészségfejlesztő programok; Egyéni pszichológiai/mentálhigiénés tanácsadás; Gyászfeldolgozó csoportok; Életkészség tréning; Kiegész elleni tréning; Kismama jóga; Dietetikus válaszol; Dr. Zuglói válaszol.

A ZEFI pályázata idén lejár, de a tevékenységet mindenképpen folytatni kell, ezért az utolsó két hónapra költségvetési támogatást kell nekik nyújtani.

9. Hulladékgazdálkodás

Az önkormányzati rendezvények teljes szelektív gyűjtését meg kell oldani, ehhez hordozható gyűjtőedényeket kell beszerezni.

A hulladékmegelőzés érdekében el kell érni, hogy az önkormányzat vagy az önkormányzati cégek rendezvényeiről fokozatosan eltűnjenek az eldobó csomagolások és evőeszközök. Ezeket ma már ki lehet váltani ún. re-poharakkal és mosogatható vagy lebomló táányékkal. Ilyen eszközöket lehet bérelni, de az önkormányzat saját készletet is beszerezhet, amelyet minden rendezvényre kitelepít. A rendezvények költségvetésében ezekenek a céloknak meg kell jelenniük.

A csomagolt vizek és üdítőitalok kiváltására ún. **kulacstöltő kutakat** kellene beszerezni, ezekből beltéri (fixen telepített) és kültéri berendezések (alkalmilag telepíthető) is léteznek. Ezek segítségével el lehet érni, hogy jóval kevesebb PET-, alu- és üveghulladék keletkezzen. Több évre elosztva fel lehetne szerelni ilyen berendezéssel a művelődési intézményeket és a közhivatalokat, illetve egy rendezvényekre kitelepíthető berendezésre is szükség lenne. Érdemes a közterületek felújításakor ezekkel is tervezni.

Egy beltéri és egy kültéri kulacstöltő kút beszerzése 2020-ban.

HUL-1: Illegális hulladékok felszámolása, további keletkezésük megakadályozása

Az önkormányzat 2016-ban egy akciótervet fogadott el az illegális lerakások megelőzésére és a hulladék elszállítására. Ennek főbb pontjai:

- Hulladék-térkép készítése
- Gócpontok meghatározása
- A megfigyelésre szánt gócpontok kijelölése és ellenőrzése
- A járőrözéshez szükséges többletforrás-igény meghatározása
- A ZVK Zrt. szemétszállítási közszolgáltatási szerződésének megkötése
- A Füredi úti hulladékudvar tervezett bővítésének felgyorsítása
- A komposztálás közparkokban történő kiterjesztésének vizsgálata, zárható zöldhulladék komposztáló létesítésének vizsgálata a Szederkény utcában
- A jelenleg működő szelektív szigetek felülvizsgálata
- Intézkedés kérése a főpolgármestertől az FKF Zrt. támogatására két területen (szelektív szigetek gyakoribb begyűjtése, zöldhulladék-gyűjtő zsákok biztosítása)

- Intézkedés kérése a XIV. kerületi Rendőrkapitányság vezetőjétől a helyszíni ellenőrzések erősítése érdekében
- Intézkedés kérése a MÁV Zrt. vezetésétől a területükön lévő hulladékgócok eltávolítása érdekében
- A hulladékok lerakásával kapcsolatos jogszabályokról, az illegális hulladékok eltávolítása érdekében megtett intézkedésekről, a szelektív hulladék lerakásának lehetőségeiről a nyilvánosság folyamatos tájékoztatása a zuglói médiában

Az akcióterv végrehajtására minden évben költségvetési forrást kell elkülöníteni.

HUL-2: A szelektív hulladékgyűjtő szigetekről egyeztetés kezdeményezése a szolgáltatóval

A leglátványosabb problémák a hulladékgyűjtő szigetek körül alakulnak ki. A szelektív gyűjtő konténerek mellé rendszeresen raknak le hulladékot, amely sokszor napokig halmozódik. Az Fkf Zrt. feladata a gyűjtőszigetek környezetének rendben tartása. A lakosság megosztott a szigetek megítélésével kapcsolatban, sokan igénylik ezt a szolgáltatást, mások pedig a felszámolást szorgalmazzák. Különösen az üvegyűjtő konténerek zaja zavarja a környéken lakókat. Folyamatosan kell egyeztetni a közszolgáltatóval a szigetek helyéről és kezeléséről.

HUL-3: Civil szervezetekkel való folyamatos együttműködés

A helyi lokálpatrióta egyesületekkel és a szakmai civil szervezetekkel rendszeres együttműködést kell folytatni annak érdekében, hogy Zugló területén minél kevesebb illegális lerakás forduljon elő, illetve hogy a szelektálás minél magasabb fokú legyen.

HUL-4: Önkormányzati komposzt program folytatása és lehetőség szerint bővítése

A Zuglói Önkormányzat 2015-ben komposztálási programot indított. Minden zuglói kertes házban illetve társasházban élő család igényelhet komposztkeretet. Évente 150-250 darab komposztkeret áll rendelkezésre, amit használatba vehetnek a lakosok. Az évek során sok óvoda és iskola is igényelhetett kereteket, illetve az önkormányzat dolgozói is kaphattak. A résztvevőknek meg kell hallgatni egy szemléletformáló előadást. Minden évben visszajelzést is kérünk a felhasználóktól a háztartásikomposztálásról.

Az önkormányzat által fenntartott közparkokban is fel kellene állítani 2-3 m³-es komposztáló kereteket, ahová a parkfenntartás zöldhulladékát és a lakosok közterületen összeszedett zöldhulladékát lehet szezonálisan gyűjteni vagy helyben komposztálni. Rendszeres kommunikációval el kell érni, hogy az emberek csak lombhulladékot helyezzenek el ezekben.

Az ág- és gallyhulladék számára is gyűjtőpontokat kell kijelölni, amit ágdaráló berendezéssel kellene mulcs anyaggá aprítani.

A program folytatására minden évben be kell tervezni 1,5 MFt-ot a költségvetésbe

HUL-5: Az E+E (elektromos elektronikai) hulladékgyűjtési program szervezése a lakosság számára

A lakosságnak kevés lehetősége van az elektronikai hulladék szelektív gyűjtésére, ezért a Hulladék.Pont programhoz kapcsolódóan (ld. HUL-7) évente egyszer, a kerület legalább két pontján gyűjtési akciót kell szervezni. Érdemes a lomtalanítás idejében tenni ezt, mert akkor az Fkf Zrt. könnyen el tudja szállítani a szelektíveb gyűjtött e-hulladékot.

A Hulladék.Pont programban meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy óvodákban, iskolákban és közintézményekben szárazelem-, fénycső- és mobiltelefon hulladék átvevő pontokat lehessen kialakítani. A behozott hulladékért utalványt kapnának az emberek, amelyeket Zuglóban kedvezményekre lehet váltani.

A két lakossági e-hulladék gyűjtő akcióra költségvetés forrást kell biztosítani.

HUL-6: A Füredi út 74. sz. alatt található hulladékudvar területének bővítése, valamint veszélyes hulladékok elkülönített gyűjtésének kialakítása

Jelenleg a XIV. kerület Füredi út 74 szám alatt található lakossági szelektív hulladékgyűjtő udvar 1061 m²-en terül el, melyből 582 m²-nyi burkolt területen valósul meg a különböző hulladékfajták szelektív gyűjtése.

Az udvar jelenleg az alábbi hulladékfrakciók befogadására alkalmas: Műanyag és fém, Papír, Italoskarton, Üveg (fehér, színes), Hungarocell, Elem, Akkumulátor, Elektronikai hulladék, Elektromos hulladék, Fénycső, világítótest, Fáradtolaj, Étolaj, Használtruha

A hulladékudvar szerződése 2020-ban lejár.

Az udvar területének hozzávetőlegesen 900 m²-rel történő bővítésének lehetősége merült fel a lom, festék, gumiabroncs, építési-bontási törmelék frakciók gyűjtésének megteremtése érdekében, mely projekt vonatkozásában az alábbi becsült költségekkel lehet számolni (nettó adatok, az Fkf. Zrt. becslései).

Építészeti kivitelezési munkálatok:	12.850.000 Ft
Tartószerkezeti kivitelezési munkálatok:	2.220.000 Ft
Közműépítési kivitelezési munkálatok:	3.800.000 Ft
Útépítési kivitelezési munkálatok:	11.200.000 Ft
Épületvillamossági kivitelezési munkálatok:	3.500.000 Ft
4 db konténer (3 db nagyméretű görgős, 1 db RB-s):	12.000.000 Ft
Összesen:	45.570.000 Ft

A közszolgáltató jelenleg nem tudja a bővítést teljes egészében megfinanszírozni (a költségek megfelelését javasolta), így annak lehetőségeit mindenképpen egyeztetni kell, és erre költségvetési forrást kell biztosítani.

HUL-7: Lakosság tájékoztatása a hulladékok elhelyezésének lehetőségeiről, valamint a nem megfelelően lerakott hulladék környezetszennyező hatásairól

HULLADÉK.PONT pályázati program: 2019-ben Zugló csatlakozott a nemzetközi **Tropa Verde**, magyarul **Hulladék.Pont** projekthez. A program célja, hogy ösztönözze a hulladékok szelektív gyűjtését és az újrahasznosítását.

A projekt során a zuglói lakosság az otthon keletkező különböző hulladéktípusokat gyűjtőakciók keretében és különböző gyűjtőpontokon adhatja le, cserébe pedig pontokat kap, amit helyi kedvezményekre válthat be.

A projekt keretében elektronikai hulladékot, régi mobiltelefon, háztartási gépeket, textilhulladékot, bútort, festék- és vegyszermaradékot, elemet, akkumulátort lehet leadni, ezekért a gyűjtőhelyeken pontokat adnak.

A házhoz menő gyűjtés keretében elszállított műanyag, fém és papír, valamint kommunális hulladék nem vesz részt a pontgyűjtő akcióban. Az önkormányzat által szervezett gyűjtőakciókon, az FKF hulladékudvaraiban, az FKF Szemléletformáló és Újrahasznosító Központjában és más átvevőknél lehet leadni a hulladékot.

A játékban résztvevő Hulladék.Pont partnereket és a zuglói hulladékátvevőket térképen mutatjuk be: www.bit.ly/hulladekpont

A projekt hazai partnerei: FKF Zrt., Inter-Metál Kft.; Hulladékhasznosítók Országos Szövetsége

A projekt időtartama: 2019-2021.

Bővebb információ: <http://zuglo.tropaverde.org/>

A projekt az URBACT III Programban az Európai Unió finanszírozásával és Zugló Önkormányzata támogatásával valósul meg.

10. Energiagazdálkodás

ENE-1: Városi Energetikai Stratégia kidolgozása, Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP) kidolgozása

A SECAP elkészült. Ennek mitigációs és adaptációs intézkedési javaslatait ld. lentebb.

Az **ENERGIASTRATÉGIA EGYÜTTMŰKÖDÉS**EN pályázati program (eredeti nevén ENES-CE) európai projekt célja, hogy a települési energiagazdálkodási célkiűzéseket az érintett szereplőket, vagyis a lakosságot, helyi cégeket bevonva valósítsa meg.

A projekt során:

- először a már elkészült energia- és klímaterveket vizsgálják felül,
- a partnerek összeállítanak egy olyan tudás- és eszköztárat, ami a lakosságot és a gazdasági szereplőket segíti az energiafogyasztás csökkentésében, a finanszírozási megoldások megtalálásában,
- a helyi szereplők energiaközösségeket, csoportokat alakítanak, akik a tapasztalatcserétől kezdve akár egészen az energetikai beruházások közös finanszírozásáig is eljuthatnak.

Zugló önkormányzata partnerként vesz részt az ENES-CE: Collaboration between public bodies and citizen energy groups in implementing local energy strategies in Central Europe projektben.

A projekt időtartama: 2019. április – 2022. március

A nemzetközi együttműködési projektet az Interreg CENTRAL EUROPE Programból, az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatja. A magyar partner részvétele a projektben a Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg.

ENE-2: Önkormányzati és lakossági épületek energiaracionalizálása, korszerűsítése

Az önkormányzat folytatja a Zelk Zoltán programot, amely az óvoda- és bölcsőde épületek fejlesztését és karbantartását tűzte ki célul.

ld. ÉP-2

Kísérleti zöldtető programot kell indítani a lapostetővel rendelkező közintézményekben, 2020-ban a Civil Ház esetében ez megvalósul.

Az önkormányzati épületekről teljeskörű felmérés készült, minden épületről tudjuk, hogy milyen energiahatékonysági beruházásra lenne szükség.

Prioritási lista alapján középtávú tervet kell készíteni ezekre a beavatkozásokra, és évente költségvetési forrást kell biztosítani hozzájuk.

ENE-3: A település közvilágításának korszerűsítése

Az önkormányzatnak az utak közvilágítása terén nincs feladata, de a parkok és játszótérek esetében sok ilyen feladat adódik. Napelemes világítást kell kiépíteni a játszótér és kutyafuttató fejlesztésekhez kapcsolódóan. 2020-ban a Pillangó park 4-8 előtti új parkolónál közvilágításfejlesztést kell végrehajtani.

A következő években megvalósítható projektek:

1. Közlekedés- és közbiztonságot szolgáló közvilágítási hálózat fejlesztése (oktatási intézmények környezetében, gyalogos átkelőhelyek beláthatóságának biztosítása) teljes körű előzetes tervezést igényel
2. Lakosságtól és ZVK Zrt. érkezett közvilágítás bővítési igények megvalósítása (kivilágítatlan szakaszok fejlesztése) járdák, utak mentén, lakótelepek belső parkos területein.
3. Napelemes közvilágítási minta projekt (Wass Albert téri játszótér) tovább fejlesztése **(410/2018. (X. 18.) Öh. számú határozat)**, bővítése a közterületi játszótérek területén.

11. Éghajlatváltozás megelőzése és alkalmazkodás

ÉV-1: Kerületi Klímastratégia kidolgozása összhangban az ENE-1 ponttal

A **Klímastratégia** kidolgozása elkezdődött a Környezet és Energhatékonyági Operatív Program (KEHOP) keretében a „Helyi klímastratégia kidolgozása valamint a klímadataosságot erősítő szemléletformálás” című pályázati alapon, amelyre a Zuglói Önkormányzat sikerrel pályázott. 2021 tavaszára készül el a stratégia, széles társadalmi bázis bevonásával.

A projekt megvalósításával Zugló Önkormányzata hozzájárul az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdításához, valamint a klímaváltozáshoz történő hatékony alkalmazkodás társadalmi feltételeinek megteremtéséhez, a társadalom klímatudatosságának eléréséhez.

A cél: megjelölni Zugló Önkormányzatának klímaváltozással kapcsolatos legfontosabb feladatait, mind a mitigáció, mind az adaptáció területén, az alkalmazkodás területére helyezve a hangsúlyt.

A projekt tervezett tevékenységei

1. Helyi Klímastratégia kidolgozása
2. „Közösen a Zuglói Klímastratégia kialakításáért”
 - a. 2 alkalommal (2019 ősz és 2020 tél) nyílt, részvételi tervezést segítő esemény, amelyek a Klímastratégia kidolgozásában a társadalmi aktív részvételt biztosítja.
 - b. 2 alkalommal online kérdőívvel keressük meg Zugló lakosságát.
 - c. A Klímastratégia elfogadását követően (2020 ősz) a tartalmát publikussá és minél szélesebb körben ismertté tesszük a helyi önkormányzat online felületein, az ügyfélszolgálati irodáján és kormányablaknál (ahol a legtöbb lakos és kerületi érintett megfordul), valamint a Zuglói Energiahatékonysági Tanácsadó Irodában (ZETI), helyi újságban, hírlevélben és kerületi rendezvényeken.
3. “Gondolkozz globálisan – cselekedj lokálisan!”
 - a. Szakmai gyűjtés a klímatudatosság és adaptációs jó gyakorlatokról, amelyek a lakosság és cégek számára elérhető és alkalmazható. A gyűjtés a projekt aloldalán 2020 tavaszától lesz elérhető.
 - b. Ötletpályázat/versenyfelhívás: A helyi jó gyakorlatok ösztönzése és megosztása érdekében a fenti témakörökben a lakosok és cégek DIY videókat, leírásokat tölthetnek fel (2020. tavasz-nyár).
4. Képzés az önkormányzat és intézményei munkavállalói számára a Klímastratégiáról és annak végrehajtásáról
5. Többfordulós, pontgyűjtős csapatverseny óvodák, általános iskolák és középiskolák részére, helyi cégek és civil szervezetek bevonásával
6. Média hír a helyi újságban és a kialakított email levelezőlistán folyamatosan, eseményekhez és részeredményekhez kapcsolódóan
7. Képzési módszertani kézikönyv és segédlet
8. Oktatási segédlet az éghajlatváltozás témaköreinek tantárgyakba illesztésre, ill. “klímanap” programra vonatkozóan
9. Projekt aloldal létrehozása, a projekthez kapcsolódó hírek, felhívások és beszámolók készítése

A konkrét mitigációs és adaptációs beavatkozásokat ld. a 13. és 14. fejezetben

12. Környezeti nevelés, környezeti tájékoztatás, társadalmi részvétel növelése

KN-1: Környezetkímélő önkormányzati intézményrendszer kialakítása

Ezekről az előző fejezetekben volt szó.

KN-2: Szemléletformáló programok, kiadványok készítése, bővítése

Számos pályázati program érinti az oktatási intézmények környezetkímélő működését, ezeket az előző fejezetekben tárgyaltuk.

- ivóvízzel kapcsolatos szemléletformálás: ld. [VÍZ-1](#) VÁROSI VÍZKÖR program
- energiahatékonysággal kapcsolatos szemléletformálás: ld. [ENE-1](#) ENERGIASZTRATÉGIA EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN program
- levegőminőséggel kapcsolatos szemléletformálás: ld. [LEV-5](#) SUNRISE és [LEV-6](#) AWAIR program
- fenntartható közlekedéssel kapcsolatos szemléletformálás: ld. CHESNUT program
- a lakosság tájékoztatása a hulladékok elhelyezésének lehetőségeiről: ld. [HUL-7](#) HULLADÉK.PONT program
- Egészséges életmódra való ösztönzés: ld. [E-3](#) a Zuglói Egészségfejlesztési Iroda programjai
- a klímatudatosság növelésére: ld. [ÉV-1](#) a kerületi Klímastratégia kidolgozása pályázati program

KN-3: Környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységek támogatása

A civil szervezeteknek kiírt pályázatban nevesíteni kell a környezeti neveléssel kapcsolatos célokat.

KN-4: Oktatási intézmények környezetkímélő működtetése

Az oktatási intézmények közül csak az óvodák és a bölcsődék tartoznak az önkormányzathoz. A felújításoknál előtérbe kell helyezni a környezeti és klímaszemponokat. Az intézményekben dolgozó pedagógusok és segítő munkatársak környezetvédelmi képzéséről gondoskodni kell

A SECAP intézkedés-javaslatai

A SECAP mitigációs és adaptációs javaslatokat tesz. Ezeket a tervben szereplő sorrendben és szerkezetben vesszük végig, akkor is, ha már a fentiekben érintettük az adott területet.

13. Mitigáció

A SECAP tervezésekor az igen magas, 40%-os kibocsátás-csökkentési cél elérése érdekében az volt az elsődleges szempont, hogy azon megvalósult intézkedések is helyet kaphassanak a SECAP-ban, melyek az utóbbi években a kibocsátás-csökkentésre, energiatakarékosságra irányultak, így a bázisév végül **2011** lett.

A CO₂ Alap kibocsátási Jegyzék tehát a 2011-es évre tartalmazza a város teljes energiafelhasználását és az ebből adódó CO₂-kibocsátását.

Szektoronkénti bontásban egyértelmű, hogy a lakosság a legjelentősebb energiafogyasztó. A lakóépületek a teljes kerületi fogyasztás közel felét képviselik. Az ipar és szolgáltató szektor együttesen 27%-kal, a közlekedés 24%-kal, míg az önkormányzat csak 7%-kal részesedi a települési energiafogyasztásból.

A SECAP elemzéséből az derül ki, hogy bár a lakosság felelős a legnagyobb részben a települési CO₂-kibocsátásért, gyakorlatilag minden szektorban érdemes és szükséges beavatkozásokat tenni. Valamint igaz, hogy az önkormányzati épületek kibocsátása arányaiban nem olyan jelentős, de a példamutatás és a közvetlen beavatkozás lehetősége miatt ez a szektor is kiemelt fontosságú.

2017-re az ipari szektorban egy igen figyelemreméltó, 74%-os kibocsátás-csökkentés valósult meg. A lakosság is sikeresen megtakarította 2011-es emissziójának 9%-át, míg az önkormányzati épületek esetében, feltehetően az időközben megvalósult beruházások miatt, 14%-kal csökkent a kibocsátás. A szolgáltató szektor CO₂-kibocsátása 8%-kal csökkent. A közlekedés esetében 2011 és 2017 között 11%-os kibocsátás-növekedés következett be.

Intézkedési javaslatok

Több olyan intézkedésjavaslatot mutat be a SECAP, melyek részben már elindult terveket, beruházásokat folytatnak (pl. épületkorszerűsítések, megújuló energiaforrások kiaknázása, közvilágítás korszerűsítése). Emellett sok olyan intézkedés bevezetésére is lehetőség van, melyek új perspektívákat nyitnak meg a kibocsátás-csökkentési célok elérése felé.

Önkormányzati szektor:

M-1: Önkormányzati energetikai adatbázis létrehozása

Részben már megvalósult. Leltár készült az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokról, mindegyiknél fel van tüntetve, hogy milyen energetikai beruházásokra lesz szükség, és prioritási sorrendet felállítottak. Ez alapján kellene az éves beruházási terveket összeállítani.

M-2: Önkormányzati Energetikai Tanácsadó Iroda (ZETI) működtetésének fenntartása

A ZETI átalakult **Mizuglónk** Környezet és Fenntarthatóság Projektirodává. Az iroda háttérül szolgál a Zuglói környezet és fenntarthatóság témákban jelenleg futó **környezetvédelmi** projektek **szakmai, közösség-szervezési és kommunikációs feladataihoz**.

Feladatai:

- Kommunikáció (Online és offline)
- Rendezvények szervezése
- Stakeholdergroup management
- Civilszervezetek csoportok befogadása
- Workshopok
- szakértői tanácsadás, nyílt nap szervezése
- Alvállalkozókkal és projektvezetőkkel, belső szakikkal való kapcsolattartás, szervezés, adminisztráció
- Zöldülő zuglói adatbázis és térkép

A Mizuglónk Irodában dolgozik egy főállású munkatárs a Pályázati Csoport alá rendelve és tervben van egy újabb munkavállaló felvétele, amely a pályázati programokhoz kapcsolódó rendezvényeket fogja szervezni. Ez nem igényel költségvetési hozzájárulást, a pályázatokból fedezni lehet.

M-3: Önkormányzati dolgozók energiatakarékossági képzése

Általános energiafogyasztás-csökkenést (akár 20%) eredményez az önkormányzat által üzemeltetett épületekben. Az energiahatékonysággal kapcsolatos szemléletformálásról szól az ENERGIASZTRATÉGIA EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN program (ld. ENE-1), amelynek keretében lesznek képzések.

M-4: Energhatékony beruházások önkormányzati épületeken

A SECAP-ban 2030-ig az alábbi beruházásokat fogadta el a képviselő-testület:

- Hőszigetelés: 55 épületen
- Nyílászáró-csere: 52 épületen
- Fűtés-korszerűsítés: 45 épület esetében
- Világítás-korszerűsítés: 58 épület esetében
- Háztartási gépek cseréje: 300 db
... a 2011-es bázisévhez képest.

Általánosságban el lehet mondani, hogy a közintézmények nyílászáró-cseréje jól haladt az elmúlt években, de a többi területen meglehetősen lemaradásban van a kerület.

A beruházásokat és felújításokat 2030-ig meg kell tervezni, a tervet egyeztetni kell minden érdekelt társadalmi csoporttal. A ciklusokat meghaladó időtávra szóló tervet gördülő tervezéssel minden évben aktualizálni kell. Az egyes években a költségvetés tervezésekor a beruházásokra és a felújításokra költségkeretet kell biztosítani.

2020-ban a költségvetés tartalmaz forrásokat az alábbiakra:

- Önkormányzati épületek, lakások felújítása
- Önkormányzati helyiségek, egyéb épületek felújítása
- Civil ház bővítése
- Szociális intézményeket érintő felújítások
- Harmónia Idősek Klubja bővítés és akadálymentesítés
- Egyéb épületeket érintő felújítások
- Cserepes ház tető felújítás
- ZIC részleges tető felújítás
- Óvodákat érintő felújítások

- Bóbita Óvoda felújítása
- Zelk Zoltán program (óvodai felújítások)
- Bölcsődéket érintő felújítások feladatai
- Zelk Zoltán program (bölcsődei felújítások)
- Patakparti bölcsőde felújítása
- Hivatali tető felújítása
- Házasságkötő terem tetőfelújítás, ablakcsere
- Homlokzati nyílászárók cseréje
- Ügyfélszolgálat kialakítása

A fenti beavatkozásoknál minden esetben meg kell vizsgálni, hogy milyen hatással lesz a kibocsátásra és hogy mennyire szolgálja a klímaadaptációt.

M-5: Megújuló energiás beruházások önkormányzati épületek esetében

A SECAP 2030-ig az alábbi beruházásokat tartalmazza: napelemes rendszer 83 épületen. 2020-ban az egyeztetés alatt álló költségvetés nem tartalmaz ilyen beruházást.

A megújuló energiás beruházásokra is ciklusokon túlterjeszkedő tervet kell készíteni, és az egyes években a költségvetés tervezésekor ezekre költségkeretet kell biztosítani.

M-6: Zöld közbeszerzés

A zöld közbeszerzés nem egy önálló intézkedés vagy beruházás, sokkal inkább egy olyan, a többi intézkedéshez horizontálisan illeszkedő lehetőség, amellyel tovább növelhető a település energia-, szén-dioxid- és forrásmegtakarítása.

Be kell vezetni a zöld közbeszerzések gyakorlatát az önkormányzat vagy az önkormányzat cégei által meghirdetett beruházások esetében. El kell érni, hogy azok az ajánlattevők kerüljenek előnybe, amelyek a kedvező ár mellett nagyobb a környezeti hasznot is fel tudják mutatni a beavatkozás során vagy végtermék és a végtermék fenntartása során.

Lakossági szektor:

M-7: Energiahatékonysági beruházások

A SECAP szerint akkor érhető el a kitűzött kibocsátáscsökkentési cél, ha a lakossági szektorban (amely a kibocsátás nagy részéért felelős) komplex épületkorszerűsítést végeznek a családi házak és társasházak 50%-ánál, a panelek 70%-ánál. El kell érni a lakásonkénti 35%-os energiamegtakarítást. Háztartásigépcserére is szükség van: cél, hogy a háztartások 70%-a lecserélje valamelyik nagy fogyasztóját (pl. mosógép, hűtőgép).

A fentiek teljesítésében sajnos nincs nagy befolyása az önkormányzatnak, itt elsősorban állami forrásokra van szükség. A kibocsátáscsökkentés mérése viszont fontos feladat, hiszen a 2030-as végcél eléréséhez folyamatosan monitorozni kell a kerületi folyamatokat.

A kibocsátáscsökkentés mérése érdekében készüljön adatbázis a lakossági szektor energiahatékonysági beruházásairól.

M-8: Megújuló energiát alkalmazó beruházások

2030-ig napelemes rendszereket kell kiépíteni a családi házak 50%-án (átlagosan 3 kW-os rendszer), a társasházak és panelek 50 illetve 70%-án (átlagosan 10 illetve 25 kW-os rendszer). A SECAP napkollektoros rendszereket is javasolt a családi és társasházak 25%-án, panelek 10%-án és hőszivattyús rendszereket az épületek 20%-a esetében.

Az önkormányzat ebben nem tud érdemben segíteni, de adatbázist erről is érdemes készíteni.

M-9: Ökokörök

A futó pályázati programok (ld. ld. ENE-1 és ÉV-1) és a MiZuglónk Iroda segítségével, majd a lakosok önálló részvételével közösségi formában történő szemléletformáló és tájékoztató programokat kell indítani. A cél a háztartások energiafogyasztásának csökkentése önkéntes egyéni vállalásokkal, átlagosan 15%-os villamosenergia- és 30%-os földgáz-megtakarítás a résztvevő háztartásoknál.

Az önkormányzat segítse az ökokörök működését, ehhez biztosítsa a MiZuglónk Iroda működési feltételeit.

M-10: Zöldtetők, zöldfalak kialakítás, klímaerdők telepítése

Az energiafogyasztás csökkentése és CO₂-elnyelődés növelése érdekében zöldfelületeket kell kialakítani az épületek falán illetve tetején, a SECAP javaslata szerint 25 paneltömbön zöldfal, 15 panellépcsőház tetőfelületén zöldtető kialakítását kell elvégezni.

Segíteni és ösztönözni kell ezeket a lakossági és civil kezdeményezéseket, és adatbázist kell vezetni a megvalósult programokról.

Szolgáltató szektor

M-11: Technológiai hatékonyságnövelés

A szektor szereplőinek 30%-ánál 25%-os áram- és 25%-os földgáz-megtakarítást kellene elérni a SECAP szerint. Az önkormányzatnak figyelemmel kell kísérni ezeket a folyamatokat.

M-12: Megújuló energiát hasznosító rendszerek

A szolgáltató szektor által kiépített napelemes rendszerekről és hőszivattyús rendszerekről adatbázist kell vezetni, mert hozzájárulnak a kerület kibocsátáscsökkentéséhez.

Közlekedés

M-13: Infrastruktúra fejlesztése

A közlekedési infrastruktúra fejlesztésében a kerületnek önmagában nincs sok szerepe, de szorosan együtt kell működni a BKK-val és a MÁV-val a tömegközlekedés feltételeinek javítása és a forgalomcsillapítás érdekében.

M-14: Energiahatékonyság növelése a közúti járművekben

Az alternatív energiameghajtás és a modális váltás tömegközlekedésre kiemelt cél a kibocsátáscsökkentésben, de itt az önkormányzat mozgásteret minimális.

Ipari szektor

M-15: Technológiai hatékonyságnövelés

A szektor szereplőinek 30%-ánál 30%-os áram- és 20%-os földgáz-megtakarítás a SECAP által kitűzött cél. Zuglóban nem jellemző az ipari tevékenység, és az adatok szerint a 2011-es bázisúhoz képest máris komoly előrelépés tapasztalható.

M-16: Megújuló energiát hasznosító rendszerek

Az ipari szektor által kiépített napelemes rendszerekről és hőszivattyús rendszerekről adatbázist kell vezetni, mert hozzájárulnak a kerület kibocsátáscsökkentéséhez.

Közvilágítás

M-17: Közvilágítás korszerűsítése:

Id. [ENE-3](#)

30%-os energiahatékonyságbeli javulást javasol a SECAP, de ezt elsősorban a fővárosnak kell elérni.

Helyi energiatermelés –Geotermikus távhőrendszer

M-18: Biomassza és geotermia arányának növelése a Főtáv rendszerében

Itt nincs önkormányzati hatáskör.

14. Adaptáció

A-1: Rákospatak klímaadaptív revitalizációja

Id. [TER-2](#)

A-2: Hőség- és UV-terv készítése és megvalósítása

Az egyik, emberéleteket is veszélyeztető, várhatóan egyre súlyosbodó probléma a hőségnapok számának növekedése. Az önkormányzat jelenleg vízosztással, párapuval és árnyékoló sátorral próbálja enyhíteni a lakosság sérülékenységét, illetve releváns információkat a weboldalán és a közösségi médiában is megosztott az utóbbi évek kritikus időszakaiban.

Zuglónak még nincs Hőség- és UV-riadó terve, ezt 2020 tavaszán el kell készíteni.

A-3: Alkalmazkodóképesség növelése a ZEFI-n keresztül

Az éghajlatváltozással kapcsolatos jelenségeknek az emberi egészségre is jelentős hatásai vannak, így lényeges, hogy a Zuglói Egészségfejlesztési Iroda (ZEFI) munkatársai felkészüljenek, és aktív szerepet vállaljanak a lakosság, különösen az érzékenyebb csoportok (idősek, kisgyermekek, krónikus betegségben szenvedők) alkalmazkodóképességének növelésére. A ZEFI és a MiZuglónk iroda együttműködésében számos ilyen program indult.

Id: [E-3](#), [M-2](#), [M-9](#) fejezeteket

A-4: Zöldfelületek további fejlesztése

A kerületnek alapvető érdeke, hogy a semmi mással nem helyettesíthető, többszintes növényállománnyal rendelkező területeit megóvja, fenntarthatóan kezelje, és lehetőség szerint bővítse.

Különösen akkor hatékonyak ezek a rendszerek, ha természet közeliek, minél vastagabb talajréteggel és többszintes növényzettel rendelkeznek, ezt a már meglévő zöldfelületek ápolásánál, fejlesztésénél és kezelésénél is figyelembe kell venni (például a gyepterületeket nem kell túlnyírni, akár egyes területeken, hagyni lehet a természetes növényzet betelepülését, rétté alakulást).

Fontos azt is szem előtt tartani, hogy közterületek felújításakor csak a lehető legszükségesebb méretű felületek legyenek burkolva, ahol lehet, legyen talaj és növénytakaró, ahol szükséges valamennyi szilárdítás, részesítsük előnyben a vízáteresztő burkolatokat.

Erről a [ZFG-2](#) és [ZFG-3](#) fejezetekben volt szó.

A-5: Új közösségi kertek kialakítása

Két közösségi kert épül az elmúlt években a Zöld Zug Egyesület gondozásában. További kertek létesítése nincs napirenden.

A-6: Egységes fa- és parkkataszter létrehozása

Id. [ZFG-1](#) fejezet.

A-7: Középületek hőtechnikai tulajdonságainak javítása (egyúttal a kibocsátás-csökkentést is szolgálja)

Az épületek aktív vagy passzív fűtése és hűtése komoly hatással van az ott dolgozó vagy alkalmilag tartózkodó emberek közérzetére és egészségére. A tervezett beavatkozásokról a M-4 fejezetben van szó.

Az intézmények nyári túlmelegedés elleni védelme is kiemelt feladat: homlokzat árnyékolás, zöldhomlokzat, zöldtető. Az érintett épületállomány előzetes felmérése megtörtént, és 2020-ban lesznek is ehhez kapcsolódó beruházások: Tihany Óvoda, Civilház, Csertő parki orvosi rendelő zöldtető (összesen 2000 m²)

A-8: Lakóépület állomány sérülékenységg-vizsgálata

A Lechner Tudásközpont által kidolgozott módszertan alapján kerületi szinten fel kell mérni a lakóépület állomány sérülékenységét, valamint ennek alapján megvizsgálni az alkalmazkodás lehetőségeit.

A sérülékeny kategóriákba tartozó épületek lakosait az intézkedés keretén belül tájékoztatni szükséges, és az alkalmazkodási lehetőségek megvalósításában a helyi lakosságot az alkalmazkodási lehetőség függvényében támogatni szükséges.

A-9: Adaptációs megoldások előtérbe helyezése a tervezett beruházások végleges terveinek megalkotása során

Az M-4 fejezetben írtuk, hogy a felmerülő beavatkozásoknál minden esetben meg kell vizsgálni, hogy milyen hatással lesz a kibocsátásra és hogy mennyire szolgálja a klímaadaptációt.

A következő időszak fejlesztési terveinek elkészítésekor meg kell vizsgálni az alábbi klímaadaptációt elősegítő eszközök alkalmazhatóságát:

- vízáteresztő burkolatok alkalmazása (aszfaltmentesítés)
- zöld homlokzat és/vagy zöld tető telepíthetősége
- árnyékolók (legalább a déli oldalon, különös tekintettel az üvegezett felületekre)
- telekre hulló csapadék szikkasztása és/vagy gyűjtése és újrahasznosítása
- homlokzat- és burkolatszínek és felületek klímaadaptív megválasztása (pl. világos színek)
- minél nagyobb területű és biológiai aktivitású zöldterület kialakítása a beruházás helyszínén

Fontosak ezek a szempontok nem csak az épületek, hanem a vonalas infrastruktúrák megújítása során is.

A-10: Más helyi programokban (elsősorban a Környezetvédelmi Programban) már rögzített, alkalmazkodáshoz kapcsolódó intézkedések végrehajtása

lásd 1-12 fejezet.

A-11: Árnyékolás

Az árnyékolásra egyes intézmények (különösen a sérülékeny társadalmi csoportokat ellátó intézmények) kitett, déli, esetleg déli és nyugati homlokzatai esetében van szükség. Kedvező esetben megfelelő méretű, lehetőleg lombhullató fák ellátják ezt a feladatot, amennyiben nem, legalább a nyílászárók (elsősorban külső) árnyékolásáról gondoskodni szükséges. Nyílászárók árnyékolása redőnnyel javasolt az egészségügyi és óvodai nevelési intézményekben, elsősorban a déli homlokzatokon.

Szükség lehet egyes nagy gyalogos forgalmú közterek árnyékolására is, melyeket időszakosan kitelepített napvitorlákkal érdemes megoldani.

Fontos pont még ebben a kérdéskörben a játszóterek, ezen belül különösen a homokozók árnyékolása, ha a környező fák nem adnak elég árnyékot.

A-12: Csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztése

A hirtelen, nagy mennyiségben lezúduló csapadékok számos problémát okozhatnak a városi infrastruktúrákban, különösen, ha az elvezetésük, szikkasztásuk nem kielégítően megoldott. A probléma kezelésére az alábbiakat javasolja a SECAP:

- A szennyvíz- és csapadékvíz-rendszer különválasztásának szorgalmazása a FCSM-nél.
- Csapadékvíz elvezetésének megoldására tanulmányterv, majd részletes műszaki tervek készítése és a szükséges infrastruktúrák kiépítése.
- Önkormányzati épületek csapadékvízének gyűjtése, hasznosítása vagy szikkasztása lehetőleg az adott ingatlanon. A **Városi Vízkör** pályázati programban megvalósulnak ilyen fejlesztések. Id. [VÍZ-1](#)
- Lakossági csapadékvíz-gyűjtés támogatása (komposztprogram mintájára).
- A parkolóhelyek vízáteresztő burkolattal való ellátása, az út/parkoló felületek szintbe hozása a meglévő zöldfelületekkel, megfelelő szűrők alkalmazása mellett a burkolt felületekről elfolyó víz zöldfelületre engedése.
- Közterek és parkok: minél nagyobb zöldfelületek és vízáteresztő felületek biztosítása.

A-13: Szemléletformáló és tudatosító programok megvalósítása

Az átfogó szemléletváltás megvalósítása érdekében széleskörű, profi kommunikációs üzeneteket alkalmazó kampányokat kell véghez vinni. Emellett a fogékony, valamint a sérülékeny csoportokra fókuszálva rendszeres kommunikációs tevékenység kifejtése is szükséges. A fentiekben többször említettük a futó pályázati programokat, amelyek mindegyikének van szemléletformálással összefüggő része. Id. a [KN-4](#) pontban felsorolt programok.

A-14: Adaptáció a helyi jogszabályok által

Felül kell vizsgálni, hogy az alábbi rendeletek megfelelően szolgálják-e az adaptációs feladatokat:

- 1/2016. (I.25.) önkormányzati rendelete a zöldterületek, zöldfelületek használatáról, fenntartásáról, fejlesztéséről és védelméről
- 62/2012. (XI.30.) önkormányzati rendelete a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról
- 6/1997. (IV.29.) önkormányzati rendelete a kerület „Környezetvédelmi Alap”-járól

A-15: Képzés

A kerület pályázatot nyert a Környezet- és Energia Operatív Program szemléletformálási célra (KEHOP-1.2.1) kiírt keretére, amelynek keretében elkészül a kerületi klímastratégia. A program biztosíthatja a képzési tevékenységek megvalósítását, amelyben a MiZUglónk Iroda is aktívan fog segíteni. A Környezetvédelmi Alap forrásait is lehet erre a célra használni.

A-16: Mainstreaming (alkalmazkodás szempontjainak érvényre juttatása más helyi, szakpolitikai vagy fejlesztési tervek kidolgozása és felülvizsgálata során)

Az alkalmazkodás szempontjainak meg kell jelenniük az összes települési szakágazati és fejlesztési tervben. Végig szükséges gondolni, hogy az adott stratégiában, koncepcióban, akciótervben megjelenő célokat és intézkedéseket hogyan befolyásolhatják az éghajlatváltozás hatásai, és szükség szerint módosítani kell a terveken. Az időről-időre felülvizsgálandó dokumentumok:

- Integrált Településfejlesztési Stratégia
- Vízkárelhárítási Terv
- Környezetvédelmi Program 2019-2024
- városrendezési és építési szabályzatok

A klímaadaptációs szempontokat érvényesíteni kell a fejlesztési és felújítási projektek részletes terveinek kidolgozásakor és pályázati projektek, megvalósíthatósági tanulmányok összeállításakor. Ha egy projekthez korábban elkészült terveket kívánunk hasznosítani, azok éghajlatvédelmi szempontú felülvizsgálatára szintén szükség van.

A-17: Szervezeti és döntési struktúrák felülvizsgálata

A sikeres adaptációhoz szükség van az önkormányzati döntéshozatali és szervezeti működés felülvizsgálatára, és a problémásnak ítélt területeken megfelelő beavatkozások megtételére:

- Egyértelművé kell tenni, hogy politikai szinten ki vagy kik a felelőse(i) a SECAP végrehajtásának?
- Fontos, hogy legyen kijelölt, szakmailag felkészült önkormányzati kolléga a SECAP végrehajtásának menedzsmentjére és az önkormányzati épületek energetikai adatainak folyamatos nyomon követésére
- Hatásos, gyakorlati szintű egyeztető fórumot kell létrehozni a közlekedési, energiahatékonysági, zöldfelület-védelmi szakemberek szempontjainak becsatornázására és egyeztetésére a különböző szabályozási és fejlesztési ügyekben
- A projekt-előkészítési folyamatokba be kell vonni a klímavédelmi ismeretekkel rendelkező kollégákat
- A SECAP végrehajtásában részt vevő egyéb intézmények (pl. ZEFI, MiZuglónk Iroda, Zuglói Zrt.) működési feltételeit biztosítani kell.